

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

שאלון שכיחות התעללות במסגרות לטיפול ממושך מבוסס על סולם לבחינת התעללות במוסדות סיעודיים (Gil & Capelas, 2022).

שנה ומחבר

2022, גיל וקאפלאס (Gil & Capelas, 2022)

מטרת כלי המחקר

לבחון את דיווח איש הצוות לגבי המידה שבה אירועי התעללות (מסוגים שונים) התרחשו/ פעם אחת או יותר ב- 12 החודשים האחרונים על ידי אנשי צוות אחרים במערך הדיור בו הוא/היא עובד/ת.

סוג כלי המחקר

שאלון

אוכלוסיית היעד

אנשי צוות במסגרות דיור לאנשים עם מש"ה

אופי הדיווח

דיווח עצמי

מבנה כלי המחקר והתאמתו למחקר הנוכחי

הסולם המקורי כלל 30 היגדים, המתארים התעללות פסיכולוגית, התעללות פיזית, הזנחה, ניצול כלכלי והתעללות מינית. עבור המחקר הנוכחי- הסולם עבר התאמה ותיקוף למוסדות לאנשים עם מש"ה. לצורך ההתאמה נערכו ראיונות עם שלושה אנשי מקצוע, אשר עובדים במוסדות לאנשים עם מש"ה (לאחר קבלת אישור וועדת אתיקה) וכן נסקר בקפידה הדו"ח של הוועדה הציבורית למסגרות חוץ ביתיות לאנשים עם מוגבלות (ועדת דותן, 2023). בעקבות ניתוח הראיונות והדו"ח, נעשתה התאמה של השאלון לאוכלוסיית המחקר. לאחר ההתאמה- השאלון כלל 28 היגדים. כאשר המשיבים התבקשו לסמן אם אירועים אלו התרחשו או לא התרחשו במהלך השנה האחרונה. מתוכם 3 היגדים מיועדים רק עבור דיירים הנמצאים במצב סיעודי ("אי שינוי תנוחות לדיירים מרותקים למיטה בהתאם לנוהל"). ההיגדים כללו חמישה סוגי התעללות: התעללות נפשית - 6 היגדים ("צעקות על הדיירים"); התעללות פיזית- 3 היגדים ("הגבלת תנועה ללא אישור רשמי (כגון קשירה או נעילה בחדר)"); ניצול כלכלי- 2 היגדים ("קבלת תשלום לא חוקי מבני משפחה עבור טיפול בדייר"); התעללות מינית- 2 היגדים ("אמירות משפילות בעלות אופי מיני כלפי דיירים"); הזנחה- 9 היגדים ("התעלמות מקריאות ובקשות של דיירים"); והפרת זכויות- 6 היגדים ("הדיירים אינם רשאים להחזיק רכוש או חפצים אישיים ופרטיים").

סוג סולם המדידה

צ'קליסט של אירועים עם שתי אפשרויות בחירה – התרחש / לא התרחש. המדד הסופי חושב כמניין המענה "התרחש" על ההיגדים בקרב כל אחד מהנבדקים.

סוג הפריטים בכלי המחקר

היגדים עם שתי אפשרויות בחירה – התרחש / לא התרחש

אורך כלי המחקר

28 פריטים

תוקף ומהימנות

לא צויין

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

פעולה על פי המחויבות ללקוח בקרב צוות רב מקצועי במסגרות דיור לאנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית: תרומתם של מאפיינים אישיים וארגוניים. 2025. ד"ר שגית לב, אוניברסיטת בר-אילן, ד"ר יעל קרני ויזל, אוניברסיטת בר-אילן, ופרופ' מאיה קגן, אוניברסיטת אריאל. מק"ט [890-673-2022](https://doi.org/10.1007/978-965-01-890-6)

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < אפיון ארגונים, צוות ואנשי מקצוע בתחום המש"ה < תפיסות הצוותים המקצועיים (והמסייעים) ביחס למקצוע ולמקום העבודה שלהם < שאלון קונפליקטים אתיים על רקע מחויבויות סותרות לדיירים ולארגון

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן <](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן <](#)

שאלון שכיחות התעללות במסגרות לטיפול ממושך

התבסס על סולם לבחינת התעללות במוסדות סיעודיים (Gil & Capelas, 2022)

אנו עומדים לשאול אותך כעת על מצבים של פגיעות שונות בדיירים. צייני בבקשה במידה והאירועים התרחשו/ פעם אחת או יותר ב**12 החודשים האחרונים** על ידי אנשי צוות אחרים במערך הדיור בו הנך עובד/ת.

לא התרחש	התרחש		
		1 צעקות על הדיירים	
		2 התעלמות מקריאות ובקשות של דיירים	
		3 שימוש באמירות שעלולות לפגוע או להשפיל את הדיירים	
		4 כינוי דיירים בשמות שאינם שמם	
		5 דיבור באופן ילדותי ומתנשא כלפי הדיירים	
		6 הענשת דיירים על ידי מניעת צרכים (למשל לא לקחת אותם לאולם המרכזי או לגינה, סירוב לאפשר ללכת לשירותים)	
		7 חוסר כבוד לפרטיותם של הדיירים (כגון: אי סגירת וילון או דלת בזמן בדיקה רפואית, רחצה או הלבשה של הדייר).	
		8 התגרות בדיירים בצורה מכוונת	
		9 איום מילולי על הדיירים	
		10 הגבלת תנועה ללא אישור רשמי (כגון קשירה או נעילה בחדר)	
		11 תוקפנות פיזית (מכות, דחיפות, זריקת חפצים)	
		12 שימוש בתרופות כדי לשמור על הדיירים רגועים ולהקל על העבודה של הצוות	
		13 הזנחת ההיגיינה של הדיירים (כגון: טיפול בשיניים ורחצה)	
		14 האכלת דיירים באופן לא מותאם (מבחינת סוג ומרקם האוכל ואופן ההאכלה)	
		15 אי מתן תוספת אוכל לדיירים, על אף שביקשו (ללא הנחייה רפואית)	
		16 ניצול לרעה של רכוש או גניבה (כסף, תכשיטים, בגדים או רכוש אישי אחר)	
לא התרחש	התרחש		
		17 קבלת תשלום לא חוקי מבני משפחה עבור טיפול בדייר	

		כפייה על הדיירים מגע בעל אופי מיני ללא הסכמה	18
		אמירות משפילות בעלות אופי מיני כלפי דיירים	19
		מניעת קשר טלפוני	20
		אי התייעצות ומניעת בחירה מדיירים, בתחומים בהם הם יכולים לקבל החלטות	21
		מניעת טיפול תרופתי ורפואי או מתן טיפול תרופתי ורפואי לא מתאים או לא מספק	22
		הדיירים מסתובבים רוב היום בחוסר מעש ושעמום בשל היעדר פעילות ותעסוקה מתאימים	23
		הדיירים לא מסוגלים להתנייד ממקום למקום בשל היעדר הנגשה (אין מעלית, המדרגות תלולות וכו')	24
		הדיירים אינם רשאים להחזיק רכוש או חפצים אישיים ופרטיים	25

אנו עומדים לשאול אותך כעת על מצבים של פגיעות שונות בדיירים, אשר התרחשו ב**12 החודשים האחרונים** על ידי אנשי צוות אחרים במערך הדיור בו הנך עובד/ת. צייני/י בבקשה אם הפגיעה התרחשה פעם אחת או יותר, או שלא התרחשה כלל.

אנא ענה/י על ההיגדים הבאים רק במידה ואת/ה עובד/ת עם דיירים, הנמצאים במצב סיעודי, ברמת מוגבלות שכלית קשה ועמוקה. במידה ואינך עובד/ת עם אוכלוסייה זו, אנא צייני/י כי ההיגד לא רלוונטי

לא התרחש	התרחש	לא רלוונטי	
			1 החתלה בחיתול מבלי שיהיה צורך בכך כדי להימנע מעזרה ללכת לשירותים
			2 אי שינוי תנוחות לדיירים מרותקים למיטה בהתאם לנוהל
			3 השארת הדיירים במיטה כל היום